

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z JĘZYKA POLSKIEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ W GRABICACH
W KLASIE IV

1. Przedmiotem oceny z języka polskiego są:

- opanowane wiadomości przewidziane w programie nauczania,
- postawa ucznia, jego aktywność.

2. Uczniowie oceniani są według skali określonej w przepisach ogólnych Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania.

3. Na ocenę semestralną składają się następujące oceny częściowe:

- przynajmniej 2 oceny z odpowiedzi ustnych z działu kształcenie literackie i kulturalne, w tym 2 za czytanie tekstu ze zrozumieniem,
- przynajmniej 4 oceny za prace klasowe (w tym testy, sprawdziany, klasówki oraz prace pisemne wykonywane na zajęciach),
- przynajmniej 1 ocena ze stosowania w praktyce zasad pisowni (dyktando),
- przynajmniej 1 ocena za pisemne prace domowe,
- przynajmniej 1 ocena z nauki o języku,
- inne oceny :
 - ❖ wygłaszanie tekstów z pamięci, praca na lekcji, prowadzenie zeszytu przedmiotowego, udział i osiągnięcia w konkursach polonistycznych,
 - ❖ ze sprawdzianów, zadań klasowych, kartkówek oraz prac pisemnych wykonywanych na lekcjach,
 - ❖ pracy na lekcjach (w grupach oraz praca samodzielna), aktywności oraz zadań domowych – są to oceny wspomagające (mogą zarówno podwyższyć, jak i obniżyć ocenę semestralną lub/i końcoworoczną).

4. Ocena śródroczna i końcowa:

- z każdej formy sprawdzania wiadomości wystawiana jest jedna ocena, która jest jednocześnie informacją dla ucznia, jego rodziców
- nauczyciela w jaki sposób uczeń opanował dany dział kształcenia,

- ocena semestralna jest wypadkową ocen z poszczególnych działów kształcenia,
- ocena końcoworoczna obejmuje osiągnięcia uczniów z I i II semestru,
- ocena proponowana może ulec zmianie jeżeli uczeń zmieni swój stosunek do przedmiotu i nadrobi zaległości.

5. Kontrakt:

- ❖ prace klasowe są zapowiadane tydzień wcześniej, omawiany jest ich zakres,
- ❖ jeśli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych, powinien ją napisać w terminie (nieprzekraczającym dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły) uzgodnionym z nauczycielem,
- ❖ uczeń może poprawić ocenę niedostateczną z pracy klasowej w ciągu 2 tygodni od dnia oddania sprawdzonych prac,
- ❖ przy poprawianiu prac i pisaniu w drugim terminie kryteria ocen nie zmieniają się, a otrzymana ocena jest wpisywana do dziennika,
- ❖ uczeń, który nie poprawił oceny z pracy klasowej, traci prawo do następnych poprawek,
- ❖ kartkówki trwające do 15 minut mogą obejmować materiał z trzech ostatnich lekcji; nie są one zapowiadane i nie podlegają poprawie,
- ❖ uczeń ma prawo w ciągu semestru trzy razy zgłosić nieprzygotowanie do lekcji. Nie dotyczy to jednak:
 - prac klasowych,
 - sprawdzianów,
 - wypracowań i innych prac domowych zadawanych z dużym wyprzedzeniem,
 - przeczytania lektury.

Każde kolejne nieprzygotowanie jest karane „-”. Za trzy „-” uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Są one odnotowywane w notatniku nauczyciela, w dzienniku pojawiają się jako ocena (jeśli zbiera się taka ilość).

„-” uczeń może otrzymać za:

- brak zadania domowego,
- brak podręczników, zeszytu,
- nieprzyniesienie potrzebnych materiałów,

- słabe, złe wywiązanie się z zadań wykonywanych w grupie,
- braki, niekompletność (tematów, notatek, zadań domowych) zeszytu przedmiotowego.

6. Aktywność uczniów może być nagradzana „+”. Za pięć „+” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Są one odnotowywane w notatniku nauczyciela, w dzienniku pojawiają się w postaci oceny (jeśli uzbiera się taka ilość).

„+” uczeń może otrzymać za:

- nieskomplikowane, krótkie zadania domowe,
- przyniesienie dodatkowych materiałów wykorzystanych podczas lekcji.

7. Ocena prac pisemnych z języka polskiego:

Rodzaje prac	Sposób oceniania
Testy zamknięte, testy otwarte, sprawdziany, kartkówki, prace pisemne, zadania domowe.	Zgodnie ze skalą procentową: 100 % - celujący 90 – 99% - bardzo dobry 89 – 70% - dobry 69 – 49% - dostateczny 48 – 30% - dopuszczający 29 – 0% - niedostateczny

Dyktanda	0-1 błąd - bardzo dobry 2 błędy – dobry 3 błędy – dostateczny 4 błędy – dopuszczający 5 i więcej błędów – niedostateczny UWAGI: błędy pierwszorzędne dotyczą pisowni z „ó, u, ż, rz, ch, h” 3 błędy drugorzędne (pisownia z „nie”, wielka i mała litera, „ę, em, en” itp.) = 1 błąd pierwszorzędny 3 błędy interpunkcyjne = 1 błąd pierwszorzędny.
Praca w grupach	Wkład w pracę (obserwacja nauczyciela) 0 – 3 punkty Umiejętność pracy w grupie (relacje interpersonalne) 0 – 3 punkty Wynik pracy (prezentacja ustna lub graficzna) 0 – 3 punkty 9 punktów – bardzo dobry 7 – 8 punktów – dobry 6 punktów – dostateczny 4 – 5 punkty – dopuszczający 0 – 3 punkty – niedostateczny
Prace stylistyczne – prace klasowe	Maksymalnie 10 punktów, na które składa się: 1 p. – poprawność merytoryczna, zrozumienie tematu (w przypadku niespełnienia tego kryterium uczeń uzyskuje ocenę niedostateczną) 2 p. – poprawność stylistyczna 2 p. – poprawność gramatyczna 2 p. – poprawność ortograficzna i interpunkcyjna 3 p. – bogactwo słownictwa; budowa pracy (trójdzielność, akapity, prawidłowy i czytelny zapis, odpowiednia długość)

Kryteria oceniania z języka polskiego

Klasa IV

	Kształcenie literackie i kulturalne	Formy wypowiedzi	Nauka o języku
Ocena dopuszczająca	- poprawnie czyta i wygłasza tekst poetycki, - wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze literackim, teatralnym, filmowym, - rozumie tekst epicki po cichym przeczytaniu, - poprawnie łączy tytuły lektur z nazwiskami autorów, - zna treść lektur.	- w formie opowiadania przedstawi wybrany fragment lektury, - odtworzy przebieg wycieczki i imprezy szkolnej (sprawozdanie), - podejmuje próby opisu wyglądu np. kolegi, - zna kompozycję i układ listu, - na lekcji podejmuje próby zredagowania krótkiego i prostego tekstu użytkowego.	- opanował w stopniu dopuszczającym ortografię, - zna podstawowe części mowy: rzeczownik i czasownik, - rozpoznaje czasownik i określa formy przy pomocy nauczyciela, - dostrzega związek czasownika z innymi wyrazami, - rozpoznaje rzeczownik i określa jego formę, - rozpoznaje zdanie, - rozpoznaje głoski, - poprawnie stosuje znaki interp. na końcu wypowiedzi.
Ocena dostateczna	j.w. oraz: - rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne, - odróżnia osobę mówiącą i narratora od rzeczywistego autora, - rozumie pojęcia opis i opowiadanie, - zna pojęcia bajka, baśń.	j.w. oraz: - poprawnie wyszuka fragment lektury na określony temat, - samodzielnie wypisze z tekstu nazwiska bohaterów, nazwy miejsc akcji.	j.w. oraz: - opanował w stopniu dostatecznym ortografię, - samodzielnie rozpoznaje części mowy: czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, - w miarę poprawnie analizuje związki wyrazowe, - wyodrębnia i nazywa podstawowe części zdania: podmiot i orzeczenie, - określa cechy głosek: dźwięczność, nosowość, miękkość, - nazywa przypadki i ich pytania.

Ocena dobra	j.w. oraz: - odróżnia pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości, - wskazuje w narracji elementy opisu, opowiadania, dialogu, - poprawnie redaguje dialog, - w utworze poetyckim wyróżnia epitety i porównania, - odróżnia wiersz stroficzny od ciągłego.	j.w. oraz: - samodzielnie sporządza plan zdarzeń, - formy wypowiedzi charakteryzują się poprawną kompozycją, odpowiednią treścią, bogatym słownictwem.	j.w. oraz: - opanował w stopniu dobrym ortografię, - rozpoznaje liczebnik, - odmienia wyrazy przez przypadki.
Ocena bardzo dobra	j.w. oraz: - zna cechy gatunkowe baśni i potrafi zaliczyć utwór do określonego gatunku, - we własnym opowiadaniu wprowadza elementy opisu, dialogu, - samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu, temat, - samodzielnie ocenia i motywuje postępowanie bohaterów.	j.w. oraz: - umiejętnie wprowadza dialog do opowiadania, - poprawnie samodzielnie redaguje opowiadanie i opis.	j.w. oraz: - opanował w stopniu bardzo dobrym ortografię, - całkowicie poprawnie analizuje i stosuje związki wyrazowe w zdaniach, - samodzielnie rozpoznaje wszystkie części zdania, - zna wyjątki od podstawowej zasady akcentowania.
Ocena celująca	j.w. oraz: - wykazuje zainteresowanie przedmiotem, - czyta i zna dodatkowe teksty, - orientuje się w zagadnieniach języka, literatury i kultury, bardziej niż wymaga tego program, - jest aktywny, bierze udział (z dobrymi wynikami) w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.		

8. Sposoby kontroli różnych form aktywności uczniów:

- prace klasowe,
- testy,
- kartkówki,
- odpowiedź ustna,
- praca domowa,
- pisemne indywidualne prace na lekcji,
- praca w grupach,
- przygotowanie do lekcji,
- aktywność na lekcji,
- prace długoterminowe (wypracowania),
- aktywność poza lekcjami języka polskiego (udział i osiągnięte wyniki w konkursach polonistycznych).

9. O postępach w nauce uczniów i jego rodzice informowani są w formie:

- oceny cząstkowe z języka polskiego są przekazywane rodzicom na ogólnych i indywidualnych zebraniach rodziców oraz wstawiane na bieżąco do dziennika elektronicznego Librus, i mają one charakter:
 - ❖ oceny (stopnia szkolnego),
 - ❖ oceny ustnej,
- postępy ucznia są omawiane w trakcie indywidualnych rozmów z rodzicem lub opiekunem, jak również poprzez dziennik elektroniczny Librus,
- rodzic oraz uczeń ma prawo wglądu w pisemne prace klasowe dziecka, które znajdują się u nauczyciela,
- krótkie sprawdziany uczeń pokazuje rodzicom na bieżąco.

Wszystkie oceny znajdują się przy ocenianym zadaniu, jak również w dzienniku.

10. Uczniowie z dostosowaniem wymagań edukacyjnych do ich możliwości (stwierdzone i zapisane w opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną):

- mogą zdobyć mniej punktów, aby uzyskać ocenę dopuszczającą (tworzenie własnego tekstu, sprawdziany z zakresu: czytania ze zrozumieniem, nauki o języku, frazeologii, znajomości lektur szkolnych),
- mają możliwość poprawy dyktanda z uwzględnieniem poprawek naniesionych przez nauczyciela.

11. Uczennica z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym pracuje z nauczycielem wspomagającym zgodnie z podstawą programową, jej właściwą, oraz realizuje swój indywidualny program nauki (IPET). W lekcje języka polskiego jest włączana w miarę możliwości i uzyskuje za to ocenę w postaci naklejki odpowiedniego koloru za właściwie podjętą aktywność w czasie zajęć.

12. Uczniowie ze stwierdzoną dysleksją rozwojową (stwierdzoną i zapisaną w opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną) mają następujące ułatwienia:

- większa tolerancja błędów ortograficznych i interpunkcyjnych przy redagowaniu różnych form wypowiedzi,
- otrzymywanie punktów za estetykę pracy (jeśli takie kryterium jest przewidziane) bez względu na nieczytelność pisma, skreślenia,
- wielokrotne poprawianie dyktand, wielokrotne przepisanie tekstu dyktanda po uwzględnieniu poprawek nauczyciela,
- więcej czasu na sprawdzianach (w zależności od potrzeby uczniów i zaleceń zapisanych w poszczególnych opiniach).

Ocenianie zgodnie ze skalą %

celujący 90-100%

bardzo dobry 81-89%

dobry 66-80%

dostateczny 41-65%

dopuszczający 20-40%

niedostateczny do 29%

13. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał ocenę niedostateczną może zdawać egzamin poprawkowy. Wymagania edukacyjne do egzaminu poprawkowego zgodne z PSO przygotowuje nauczyciel prowadzący zajęcia.

14. Zgodnie z wprowadzeniem średniej ważonej na języku polskim obowiązują następujące wagi:

- ❖ **Waga 1 (kolor czarny)** – zadanie domowe, aktywność,
- ❖ **Waga 2 (kolor niebieski)** – kartkówka, odpowiedź ustna, zeszyt, konkurs (etap szkolny),
- ❖ **Waga 3 (kolor czerwony)** – sprawdzian, praca klasowa, recytacja, wypracowanie, dyktando, projekt, praca dodatkowa, konkurs (etap rejonowy, wojewódzki).

Zgodnie z WSO, do obliczenia średniej ocen wykorzystuje się oceny zawarte w poniższej tabeli:

Oceny bieżące	Zapis w dzienniku	Wartość do obliczenia średniej
niedostateczny	1	1
niedostateczny plus	1+	1,5
dopuszczający minus	2-	1,75
dopuszczający	2	2
dopuszczający plus	2+	2,5
dostateczny minus	3-	2,75
dostateczny	3	3
dostateczny plus	3+	3,5
dobry minus	4-	3,75
dobry	4	4
dobry plus	4+	4,5
bardzo dobry minus	5-	4,75

bardzo dobry	5	5
bardzo dobry plus	5	5,5
celujący minus	6-	5,75
celujący	6	6

Oceny półroczne i roczne z języka polskiego ustala się według następujących średnich ważonych uzyskanych przez uczniów:

0 - 1,50 niedostateczny
1,51 - 2,50 dopuszczający
2,51 - 3,50 dostateczny
3,51 - 4,50 dobry
4,51 - 5,50 bardzo dobry
5,51 - 6,00 celujący

Przy wystawianiu oceny półrocznej i rocznej brana jest pod uwagę średnia ważona oraz możliwość podwyższenia oceny o jeden stopień uczniowi, który w ciągu roku szkolnego wykazał się szczególną pracą i zaangażowaniem.